

Redaktör: Daniel Wistrand 08-619 24 86, livsstil@dagen.se

Han låter tron ta plats i sagans värld

Bibelläraren Otto Rimås skriver moderna folksagor för att förmedla Bibelns budskap

Folksagorna har fascinerat både barn och vuxna i tusentals år. Dessutom har de gett oss vägledning i livets stora frågor. Kan det möjligen vara så att sagan som berättarform också kan lära oss något om Bibelns sanningar?

Frågar du bibelläraren Otto Rimås är svaret tveklöst ja, om än med viss bävan. För visst kan det bli en kollision mellan sagans fiktiva form och Bibeln som Guds uppenbarade ord.

– Folksagan utgår från fantasins påhittighet för att med hjälp av den säga något om verkligheten. Bibeln utgår däremot från verkligheten och förklarar den ofta med hjälp av talande bildspråk.

Men jag utgår från att det litterära greppets fördel överväger dess risk, säger Otto.

Hans erfarenhet är att läsarna förstår skillnaden.

– Och min förhoppning är att formens frihet gynnar min målsättning – att Bibelns livsvisdom når både hjärna och hjärta, säger Otto.

HAN SITTER MED sin egen nytgivna bok i handen: *Källan, väskan, staven – sagor för den som undrar*, men det här med att skriva sagor är ingen nyhet i sig för Otto. Han har arbetat som bibellärare och folkbildare i mer än 40 år och han har skrivit sagor lika länge. Ofta har han använt dem i sin undervisning.

”Källan, väskan, staven – sagor för den som undrar” av Otto Rimås (LOR produktion).

– Som lärare har jag lärt mig att det finns en pedagogisk poäng i berättandet. Berättelser är omedelbara, de är en fantastisk budskapsbärare. Under alla år har jag vinnlagt mig om att variera pedagogiken mellan meta-

Otto Rimås har arbetat som bibellärare och folkbildare i mer än 40 år och han har

forer och bilder, både verbala och fysiska.

Formen öppnar för innehållet, menar Otto.

– Om berättelsen lyckas så blir poängen kristallklar. Det är därför jag har varit så fascinerad av sagan som berättarform.

FOLKSAGORNAS URSPRUNG går 3000 år tillbaka i tiden, förklarar Otto. Allt började i orienten med Tusen och en natt. Runt 1100-talet nådde den här berättarformen fram till Europa och i slutet av 1500-talet var folksagan en erkänd berättarform. Klassiker som Rödluvan, Askungen, Törnrosa och Mästerkatten i stövlar blev kända för allt fler när Bröderna Grimm samlade in muntliga folksagor och

gav ut sina många sagosamlingar under 1800-talet. Leo Tolstoj och Pappa Panov, HC Andersen och Den fula ankungen, Elsa Beskow och hennes Tomtebobarn – det finns många exempel på starka folksagor som levtt vidare genom generationer.

– Gemensamt för alla folksagorna är att de ger vägledning i viktiga frågor i livet. De handlar om rättvisa i en orättvis värld, ordning i kaos, mod i fara. Folksagan har också en tydlig riktning och sensmoral. Men samtidigt som folksagan är väldigt tydlig i sitt innehåll så lämnar den öppet för läsaren att göra sina egna tolkningar. Berättelsen genererar ett fortsatt tänkande, säger Otto.

Och det är precis vad han själv

skrivit sagor lika länge. Ofta har han använt dem i sin undervisning.

FOTO: GABRIELLA MELLERGÄRDH

vill åstadkomma med sina sagor, han vill stimulera samtalet om existentiella frågor, samtidigt som han lyfter fram Bibelns undervisning om Gud, människan och livet. Genom att använda folksagens form låter Otto bokens berättarjag, ”El”, möta människor och i tre små berättelser resonera med dem kring tre frågor:

Vad är meningen med livet? Hur ska vi få liv i vårt uppdrag? Och hur ska vi nå staden bortom bergen?

– Det är inga små frågor, säger Otto och skrattar.

– Mer än en gång har jag undrat vad jag håller på med.

För den som brukar läsa Bibeln framgår det ganska snart

att berättarjaget i boken är ingen mindre än Gud själv, och här har utmaningen för Otto varit knivskarp, att i alla detaljer se till att det som El säger och gör är bibliskt förankrat.

ÄVEN OM OTTO RIMÅS är en uppskattad sagoberättare för barnbarnen, och då blir det mest ”hitte-på-sagor”, så är de här sagorna om Källan, Väskan och Staven skrivna för vuxna.

– Och jag märker att sagorna talar på olika vis till olika människor. Ämnet har olika angelägenhetsgrad i olika människors liv, men det tillhör charmen, säger Otto.

Han beskriver aldrig El i boken men låter honom presentera sig

själv genom sina svar och sitt sätt att möta de olika frågeställarna. En liten nyckel ges dock när El presenterar sig genom sina fulla namn – hebreiska namn på Gud som förekommer i Bibeln.

– Jag använder gudsnamnen eftersom jag anser att det är av högsta vikt att vi förstår vem Gud är. Som bibellärare vet jag att Guds många olika namn i Bibeln förmedlar en oerhörd kunskap om vem Gud är, säger Otto.

Att med sagan som litterär form berätta om Gud är inte unikt. Exempelvis J R R Tolkien har tydliga bibliska motiv i Sagan om ringen.

– Och i C S Lewis böcker om Narnia finns både Gud och Jesus med i förklädd form, säger Otto.

Dessutom är Bibeln själv full av klagörande, illustrativa berättelser, både långa och korta, som samtidigt exemplifierar budskapens poänger. Trots det är mycket av den bibelundervisning som ges inom kyrkan ofta väldigt teoretisk.

Borde vi inte vara bättre på att förvalta berättelsen?

– Jo, det tycker jag. Det är därför jag har skrivit de här berättelserna. Jag älskar Bibelns undervisning om människan, livet och Gud. Och jag hoppas att det ska ge stoff till samtal och fördjupad förståelse.

Jag använder gudsnamnen eftersom jag anser att det är av högsta vikt att vi förstår vem Gud är. Som bibellärare vet jag att Guds många olika namn i Bibeln förmedlar en oerhörd kunskap om vem Gud är.

Gabriella Mellergårdh
livsstil@dagen.se
08-619 24 00